

– SZOCIOLÓGIA
ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület, képzési ág:	társadalomtudomány
Képzési ciklus:	alap
Képzési forma (tagozat):	nappali
A szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Képzési idő:	6 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	180
Az összes kontakt óra száma	1652
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege:	Összefüggő nagygyakorlat nincs, csak kis óraszámú terepgyakorlatok
Szakfelelős:	Dr. habil. Fényes Hajnalka

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

- 1. Az alapképzési szak megnevezése:** szociológia (Sociology)
- 2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése**
 - végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
 - szakképzettség: szociológia alapszakos szakelődő
 - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sociologist
- 3. Képzési terület:** társadalomtudomány
- 4. A képzési idő félévekben:** 6 félév
- 5. Az alapképzési szak megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 180 kredit
 - szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
 - a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
 - a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit
- 6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:** 312

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szociológia alapszakos szakelődők képzése, akik a megszerzett szociológiai alapismereteik birtokában segíthetik a tudásalapú információs társadalom megvalósulását, az életminőség javulását, az esélyegyenlőség feltételeinek javítását, a társadalmi demokrácia kiteljesítését, valamint a szociális integráció erősítését. Megszerzett elméleti alapismereteik birtokában képesek felismerni a fontosabb társadalmi problémákat, azok alapvető strukturális összefüggéseit, továbbá birtokában vannak azoknak a gyakorlati és módszertani alapismereteknek, amelyek mindezek feltárására, elemzésére és megértésére szolgálnak. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A szociológia alapszakos szakelődő

a) tudása

- Ismeri a társadalomtudomány, a társadalom alrendszerével, szerkezetével, rétegződésével, a társadalmi normákkal és értékekkel, a társadalmi cselekvéssel és interakciókkal, a társadalmi folyamatokkal kapcsolatos fogalomkészlet fontosabb elemeit.
- Ismeri és érti azokat az összefüggéseket, amelyek a társadalom szaktudományos értelmezéséhez az általános alapokat képezik.
- Jártas a szociológia fontosabb történeti, elméleti és gyakorlati ismereteiben, a közgondolkodásnál mélyebben érti a társadalmi összefüggéseket.
- Ismeri és érti a szociológia által vizsgált társadalmi jelenségek fontosabb működési mechanizmusait és normatív rendszereit, a társadalmi alrendszerek kapcsolódási viszonyait.

- Birtokában van a társadalom strukturális, gazdasági és politikai folyamataival kapcsolatos legfontosabb ismereteknek, ismeri és érti a társadalmi problémákat előidéző társadalomszerkezeti és kulturális okok működését.
- A gyakorlati elemzés szintjén átlátja a szociológiai kutatás folyamatát.
- Ismeri a társadalomkutatás módszertanának alapelveit, a legfontosabb kutatási módszereket és az alapvető adatelemzési eljárásokat.
- Ismeri a kutatáshoz szükséges legfontosabb társadalomtudományi adatbázisokat, és elektronikus forrásokat.
- Ismeri a társadalmi integráció erősítését, a hátrányos helyzetűek integrációját és a társadalmi demokrácia megvalósulását célzó legfontosabb programokat.
- Ismeri a társadalomtudományi kutatásra vonatkozó etikai követelményeket.
- Megfelelő szintű nyelvismerettel rendelkezik ahhoz, hogy legalább egy idegen nyelven kommunikáljon, szakmai anyagokat olvasson és megértse.

b) képességei

- A mindennapi szakmai szóhasználatában precízen használja a szociológia alapfogalmait és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.
- Össze gyűjti és feldolgozza a szociológiailag releváns információkat, alapszinten használja a korszerű informatikai eljárásokat.
- Kezeli és használja a társadalomtudományi adatbázisokat, a hagyományos és az elektronikus szakirodalmi forrásokat.
- Közreműködik a kutatási problémához illő kutatási módszerek kiválasztásában és alkalmazásában.
- Közreműködik az egyenlőtlenségek következményeinek csökkentésében, a társadalmi integráció erősítésében, a hátrányos helyzetűek integrációját és a társadalmi demokrácia megvalósulását szolgáló komplex programok kidolgozásában és megvalósításában.

c) attitűdje

- Nyitott a társadalmi változásokra, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.
- Következetesen elfogadja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra, szemléletét áthatja a hátrányos helyzetű csoportok iránti szolidaritás, az interkulturális tudatosság és tolerancia.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése, továbbá a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett.
- Nyitott és egyben kritikus a szociológia elméleti, gyakorlati és módszertani újításaival kapcsolatban.
- Nyitott a kritikus önértékelésre és a szakmai továbbképzés különböző formáira.
- Munkáját kapcsolatteremtés és -fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.
- Elméleti és gyakorlati tudásának folyamatos fejlesztésére törekszik.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját.
- Önálló és konstruktív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Aktívan és felelősen vesz részt szociológiai kutatásokban vagy társadalmi problémák megoldására létrehozott csoportok munkájában, együttműködésre törekszik más tudományok, szakmák, intézmények képviselőivel és a felhasználókkal.
- Felelősen áll ki a jogi, etikai és szakmai normák következetes érvényesítése és védelme érdekében.
- Szakmai munkáját állampolgári tudatosság és aktivitás, szolidaritás, közéleti részvétel, az esélyegyenlőség támogatása, a társadalompolitikai kérdések iránti felelősség jellemzi.
- Felelősen betartja a kutatásetikai és publikációs normákat.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- szociológiatörténet és -elmélet alapjai, társadalomtörténet 18-54 kredit;
- szakszociológiák 18-54 kredit;
- kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák alapjai 18-54 kredit;
- kutatómódszertan alapjai (kvalitatív és kvantitatív módszerek, statisztika és számítógépes adatelemzés, terepkutatás) 36-90-kredit.

8.1.2. A képző intézmény által ajánlható specializációhoz tartozó tantárgyakhoz rendelhető kreditérték legfeljebb 30 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapkoztat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

Záróvizsga követelmények

- A hallgató az abszolutórium (végbizonyítvány) megszerzése után tanulmányait záróvizsgával fejezi be.

A záróvizsga bizottság

- A záróvizsgát minden esetben bizottság előtt kell letenni.
- A záróvizsga bizottságnak az elnökön kívül legalább két tagja van.
- A jelölt vizsgájának idejére meg kell hívni a diplomamunka témavezetőjét is.

A záróvizsgára bocsátás feltételei

- Záróvizsga csak záróvizsga időszakban tehető.
- Záróvizsgát akkor tehet a hallgató, ha diplomamunkáját határidőre benyújtotta és annak eredménye legalább elégséges.
- Új diplomamunka benyújtására kötelezett hallgató záróvizsgát legkorábban a következő záróvizsga időszakban tehet.

A záróvizsga részei

- A záróvizsga két részből áll, a diplomamunka védéséből és a komplex szóbeli vizsgából.
- Az adott évi záróvizsga követelményeit és a számon kérhető témakörök tematikáját minden esetben közzé kell tenni.

A záróvizsga eredménye

- A záróvizsga bizottság tagjai a záróvizsga mindkét részét (diplomamunka védése, komplex szóbeli vizsga) ötfokozatú osztályzattal értékelik.
- A záróvizsga akkor sikeres, ha mindkét elemének osztályzata külön-külön legalább elégséges.
- A záróvizsga végleges eredménye a diplomamunka védésére és a komplex szóbeli vizsgára adott érdemjegyek számtani átlaga.
- A záróvizsga eredményét minden esetben a záróvizsga bizottság elnöke hirdeti ki.

A záróvizsga megismétlése

- Amennyiben a záróvizsga bármelyik részének eredménye elégtelen, a záróvizsgát meg kell ismételni.
- Az eredménytelen záróvizsgának csak azt a részét kell megismételni, amely elégtelen lett.
- A záróvizsgát megismételni kénytelen hallgató záróvizsgát legkorábban a következő záróvizsga időszakban lehet.

A SZOCIOLÓGIA ALAPSZAK KREDITLISTÁJA

Szociológiatörténet és -elmélet alapjai, társadalomtörténet: 27 kredit kötelező + 3 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra/ kred	Típus	Követelmény	Előfeltétel	Fél- év
BTSZA 101	Szociológia I. (Bevezetés a szociológiába)	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	I.
BTSZA 102	Bevezetés a szociológia történetébe	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	I.
BTSZA 104	Magyar társadalom I.	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	I.
BTSZA 201	Szociológia III. (Bevezetés a szociológia elméletbe, rétegződés és struktúra)	2/3	Kötelező	Kollokvium	BTSZA 101	II.
BTSZA 202	Miliók, szubkultúrák, életstílus	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	II.
BTSZA 303	Magyar társadalom II.	2/3	Kötelező	Kollokvium	BTSZA 104	III.
BTSZA 401	A jelenkori magyar társadalom (Hatalmi viszonyok, társadalmi konfliktusok)	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	IV.
BTSZA 402	A társadalmi konfliktusok szociológiája	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	IV.
BTSZA 505	Szociológiai irányzatok I	2/3	Kötelező	Kollokvium	BTSZA 102	V.
BTSZA 608	Szociológiai irányzatok II.	2/3	Köt.vál.	Kollokvium	BTSZA 505	VI.

Szakszociológiák: 24 kredit kötelező + 27 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra/ kred	Típus	Követelmény	Előfeltétel	Fél- év
BTSZA 103	Szociológia II. (Családszociológia)	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	I.
BTSZA 203	Szegénység és társadalmi kirekesztettség.	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	II.
BTSZA 301	A helyi társadalom szerkezete (Településszociológiai elemzések)	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	III.
BTSZA 302	Területi egyenlőtlenségi viszonyok	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	III.
BTSZA 502	Társadalmi integráció Magyarországon	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	V.
BTSZA 503	Szervezetpszichológia	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	V.
BTSZA 601	A munka világa (struktúrák, változások)	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	VI.

BTSZA 604	Gazdaságszociológia	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	VI.
BTSZA 208	A fogyatékossgal élők	2/3	Köt.vál	Gyakorlati jegy	Nincs	II.
BTSZA 209	Kisebbségek a társadalomban	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	Nincs	II.
BTSZA 210	Szakszöveg olvasó szeminárium I.	2/3	Köt.vál	Gyakorlati jegy	Nincs	II:
BTSZA 308	Migrációs folyamatok	2/3	Köt.vál	Kollokvium	Nincs	III.
BTSZA 309	Városshociológiai és szociográfiai kutatások/filmszociográfia	2/3	Köt.vál	Gyakorlati jegy	Nincs	III.
BTSZA 310	Faluszociológiai és szociográfiai kutatások /filmszociográfia	2/3	Köt.vál	Gyakorlati jegy	Nincs	III.
BTSZA 311	Szakszöveg olvasó szeminárium II.	2/3	Köt.vál	Gyakorlati jegy	Nincs	III.
BTSZA 411	Közvélemény-kutatás, piackutatás	2/3	Köt.vál	Gyakorlati jegy	Nincs	IV.
BTSZA 412	A társadalmi elitiek a magyar társadalomban	2/3	Köt.vál	Gyakorlati jegy	Nincs	IV.

Kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák alapjai: 24 kredit kötelező + 15 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra/kred	Típus	Követelmény	Előfeltétel	Félév
BTSZA 105	A szociálpszichológia alapjai (Psziológia III.)	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	I.
BTSZA 107	Demográfia (társadalomstatisztika)	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	I.
BTSZA 204	Társadalompolitika	2/3	Kötelező	Kollokvium	BTSZA 104	II.
BTSZA 207	Közgazdaságtudomány	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	II.
BTSZA 403	Jogi ismeretek	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	IV.
BTSZA 501	Gazdasági integráció-elméletek (Az európai integráció és az EU intézményrendszere)	2/3	Kötelező	Kollokvium	Nincs	V.
BTSZA 602	Társadalompolitika IV (Foglalkoztatáspolitiká)	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	VI.
BTSZA 603	A munkanélküliség szociálpszichológiája	2/3	Kötelező	Kollokvium	BTSZA 105	VI.
BTSZA	Bevezetés az antropológiába	2/3	Köt.vál	Kollokvium	Nincs	I.

109						
BTSZA 409	A politikatudomány alapjai (Politikai rendszerek, értékek, ideológiák)	2/3	Köt.vál	Kollokvium	Nincs	IV.
BTSZA 510	Civil társadalom, társadalmi mozgalmak	2/3	Köt.vál	Kollokvium	Nincs	V.
BTSZA 511	Demokrácia és piac K-Európában	2/3	Köt.vál	Kollokvium	Nincs	V.
BTSZA 512	A kommunikáció és a tömegkommunikáció alapjai	2/3	Köt.vál.	Kollokvium	Nincs	V.

Kutatásmódszertan alapjai (kvalitatív és kvantitatív módszerek, statisztika és számítógépes adatelemzés, terepkutatás): 51 kredit kötelező + 12 kredit kötelezően választható

Kód	Tantárgy	Óra/kred	Típus	Követelmény	Előfeltétel	Félév
BTSZA 106	Metodológia: a tudományos kutatás alapjai	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	I.
BTSZA 108	Szakmai szocializációs tréning	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	I.
BTSZA 205	Szociológia IV. (Az interjútechnika alapjai)	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	II.
BTSZA 206	Terepgyakorlat I. (Intézménylátogatás)	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	II.
BTSZA 304	Tanulási- és tanulmányírási készségfejlesztés	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	III.
BTSZA 305	Szociológia V. (Survey technika alapjai: adatgyűjtés)	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	III.
BTSZA 306	A projekt munka alapjai I.	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	III.
BTSZA 307	Terepgyakorlat II. A helyi társadalmi viszonyok elemzése	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA 206	III.
BTSZA 404	Szociológia VI. (A survey technika alapjai: adatfeldolgozás, adatelemzés)	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA 305	IV.
BTSZA 405	SPSS I.	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	IV.
BTSZA 406	Terepgyakorlat III. (Összefüggő nyári szakmai terepgyakorlat kb. 60 óra)	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA 307	IV.
BTSZA 407	Terepgyakorlat előkészítő és feldolgozó szeminárium	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	IV.
BTSZA 408	A projekt munka alapjai II.	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA306	IV.
BTSZA	SPSS II.	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA 405.	V.

504						
BTSZA 506	Terepgyakorlat IV.	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	BTSZA 406.	V.
BTSZA 507	Terepgyakorlat előkészítő és feldolgozó szeminárium	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	V.
BTSZA 606	Álláskeresési ismeretek és készségek	2/3	Kötelező	Gyakorlati jegy	Nincs	VI.
BTSZA 110	Informatikai ismeretek, módszerek	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	Nincs	I.
BTSZA 410	Konfliktuskezelési gyakorlatok	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	Nincs	IV.
BTSZA 509	Projektmunka alapjai III.	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	BTSZA 408.	V.
BTSZA 609	Kutatásseminárium	2/3	Köt.vál.	Gyakorlati jegy	Nincs	VI.

Szabadon választható tárgyak (9 kredit)**Szakdolgozat (10 kredit)**

Kód	Tantárgy	Óra/kred	Típus	Követelmény	Előfeltétel	Félév
BTSZA 508	Szakdolg. szeminárium I	2/3	Kötelező	Gyj	-	5
BTSZA 607	Szakdolg. szeminárium II	2/3	Kötelező	Gyj	BTSZA 508	6
BTSZA 700	Szakdolgozat	2/4	Kötelező	Gyj	-	6